

Передплата

на «РУСЛАНА» вносьть:

в Австрії:

на цілий рік . . . 10 зр. (20 кор.)
на пів року . . . 5 зр. (10 кор.)
на чверть року . . . 2-50 зр. (5 кор.)
на місяць . . . 85 кр. (1 к. 70 с.)

За границею:

на цілий рік . . . 16 рублів
або 36 франків
на пів року . . . 8 рублів
або 16 франків
Поодинокє число по 8 кр. ав.

РУСЛАН

»Вирвеш ми очи і душу ми вирвеш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска.« — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня крім неділь і руских свят о год. 6-й пополудні.

Редакция, адміністрация і експедиция «Руслана» під ч. 9 ул. Коперника (Андога ч. 9.) Експедиция місцева в Агенції Соколовского в пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише на попередне застереженє. — Реклямації неопечатані вільні від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по ціні 10 кр. від стрічки, а в «Надісланім» 20 кр. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 15 кр. від стрічки.

З німецького а чеського табору.

(Листьмо з Праги).

(X) Саме з почином літної спеки розговорили ся про політичні справи на ріжних місцях австрійських країв Німці всякої політичної масти, а рівночасно з ними не занехали сего також і чеські передові послі.

Вельми цікаво, що члени лівіці, які утворили з польским колом і німецьким католицким сторонництвом та Румунами ославлену однодневницю, звану Arbeitsmajorität, розбили ся на дрібязки в своїх поглядах на тему: що далше. Коли давний голова правиці, п. Яворский звирив ся перед кореспондентом Pester Lloyd-a, що октройованє язиикових законів і регуляміну, а ще меньше розвязанє парламенту не є его бажанєм, заявляє в Мерані его союзник др. Грабмайр, що лише нові вибори можуть довести до уздоровлення парламентарних відносин. Тимчасом і начальник німецької Gemeinbürgschaft, др. Функе, запевняє, що розвязанє парламенту не буде розвязкою питана, але его найблизший товариш з Чехії, славний Пферше, домагає ся знов нових виборів. Антисемітский кн. Ліхтенштайн називає розвязанє парламенту найнебезпечнішою ігрою, а Дрексель з німецьких людовців подає своїм фюральберским виборцям до відомости, що він перед зачиненєм парламенту мав вже готове внесенє на розвязанє ради державної. Тої самої думки є німецький Confusionsrath Штайнвендер, хоч не має надії, що би з нових виборів вийшла роботяща рада державна, а шенерияньский Барайтер вимагає нових виборів, що би лише Шенериянці вийшли поважним числом. Так само суперечать собі всі лівичаки що-до октройованя язиикових законів і способів, яких правитель-

ство мало би в будуччині ужити. Справдешне »вавилоньское стовпотвореніє« в тім таборі, що мав бути підвалиною славної Arbeitsmajorität. В однім лише всі вони згідні, що Німцям належить ся за всяку ціну верховлада в Австрії, хоч би вона мала розпасти ся.

Коли в німецькім таборі запанувало таке вавилоньске »стовпотвореніє«, що самі себе починають нерозуміти й собі суперечити (N. fr. Presse і N. W. Tagblatt немилосердно обрабляють Грабмайра, що посьмів легковажно висловити »ся про упадок лібералів при виборах до віденської ради громадської), то в чеськім таборі проявляє ся по першім хвилевім триумфі чеської обструкції отверезене і спокійна оцінка політичного положеня. Чеські передові мужі як Крамаж, Жачек, а вчера Герольд розважають зріло сю обставину, що правительство може піддати ся напорови лівіці і октройовати язиикові закони, а при тім і регулямін, що би відтак чеські послі мали звязані руки в раді державній супроти накиненого їм можливо несправедливого закона. На се звертає ся тепер вся їх бачність і вони взивають наряд до супокійного, ошадного і тверезого становища. По думці Герольда Чехи ніколи не можуть допустити до кодифікації Керберівских язиикових законів і в критичній хвилі повстав би проти сего весь наряд.

Розбите правиці отворило русло теветоньскій повени, однак ще є елементи в раді державній, що опруть ся німецькій верховладі, а свого часу коаліція, а тепер однодневниця Arbeitsmajorität показали, що не треба брати річи так трагічно. Про будучу тактику не вважає др. Герольд потрібним тепер вибухнути, але скупленє всіх на народній основі стоячих Чехів віщує, що вони готовлять ся до рішучого опору на случай нового покривдженя своїх прав. Нових виборів не лякають ся, по-

заяк наряд показав би при сій нагоді, що піддержує свсіх послів: Цікаво, що навіть д-ру Кайцлеви, на котрого від его упадку сипали ся громи чеської опозиції на зборах в Кароліні, де промовляв др. Герольд, ухвалено одноголосно повне довірє.

До ситуації:

З Відня пишуть нам під днем 24. червня. Ліберальні дневники ударили сильно на Грабмайра за его мераньску річ. Доси — каже приміром «Pester Lloyd» — був Грабмайр «розумним і міністерияльним», тепер погребав він сам себе. Здає ся, що німецька шляхта запропестує проти его виводів. А «Grazer Tagespost» зраджує, о що на ділі розходило ся, кажучи: «Грабмайр висказав те, про що взагалі говорено довірочно в кругах німецької шляхти і лівіці. Можна би вправді октройовати язииковий закон і регулямін, але лише в такому случаю, як би на чолі управи стояв кабинет на скрізь німецький.

«Reichswehr» з 23. червня ворожить, що з відкритєм нової сесії парламентарної «нова правиця» відиграє імовірно значнійшу ролю в парламенті, позаяк в ній зібрали ся поважні і обьективні елементи о атракційній силі на прочі клуби. Нова більшість парламентарна, що при кінці сесії нагло витворила ся будьто для роботи, а на ділі для насильного поборотя чеської обструкції — ся більшість розпаде ся, а може і розпала ся вже. Інтереси кат. людовців і Поляків не суть ідентичні з інтересами лівіці. Впрочім Поляки заявили вже, що они лишают собі «свобідну руку», а кат. людовці ледви чи схочуть помочи лівіци до воскресеня лібералізму. Таж нині веде ся борба вже не о язиикові справи, а о верховодство в Австрії.

В книгарнях появила ся політична брошура без поданя імени автора, в котрій сказано: Парламент закритий, правиця розбита, лівіця несолідарна. Що в теперішній хвилі парламент неспосібний до роботи — се річ певна. Щож

3 І. ГУЦКОВ. УРИЄЛЬ АКОСТА.

трагедия в 5. актах.

Переклав з німецького Лев Лопатинський.

(Далі).
ЙОХАЙ.

І біржа теж таких забаганок
Не любить! — Та мене, що у Парижи,
В Неаполі і в Римі все те видів,
Що тут в Голяндії Манассе хоче
Для себе штучно лиш наслідувати —
Мене-б святиня штуки заняла,
Колиб' єї богиню я спіткав був.
Як за Юдитою глядів. З тугою
В душі перебігав стежки.
І з тим бажанєм, по тяжкій розлуці,
Найшов єї, та не саму: чужинець
Якийсь сидить в мушлевій гроті,
А на колінах у німої пари,
Лежить грубезна книга з пергаміну.
Я підступаю, а Юдита, мов
Негідника якого зі святині,
Мене очима наче проганяє.
Я станув мовчки. По часі спізнала,
Мене і наче дружно подає

Мені свою дрожащу, зимну руку.
Питаюсь мовчки: хто сей незнакомий?
»Учитель мій« сказала дуже гордо.
Та знов єму мою особу звучи:
»Мій наречений« ледви прошептала.
Чужинець зблід, підвіс ся, випускає
Біленьку руку з сьмілої долоні —
А я цілий зворушений, дріжучий,
Заледви про імя спитати сьмів!

СІЛЬВА.

Зове ся Уриєль Акоста.

ЙОХАЙ.

Ха!

Я не дивуюсь: легко відгадать!
Вже змови слуг, з очий Манасси, так,
По статуях у парку, я пізнав:
Твоя сестрінка зрадила мене.

СІЛЬВА.

Дивую ся, що ти таке говориш!
Коли побачив їх, на перший раз,
Я вірю се, ти мусів сьудоватись.
Однак на ділі холод сей Юдити
Для тебе — се не пристрасть до Акости.
Я видів, як те все зложилось.
Мислитель молодий, що посьвятитв ся
Науці права, став недавно тому

Широко славним бистротою духа,
Хотай він в досліді річий не тугий.
Я радо признаю єму талан,
Та змісту письм єго не похваляю.
Невачеб вчора ще під теплим небом
Над Тайом винині ягоди зривав,
Так красно пише він по португальськи,
Та серце в него до жидів не рвесь!
Ніколи Бога у корчи не видів!
Хотай живе з братами рідними,
Від синагоги завсєгди сторонить.
На пів він жид, на пів християнин,
Саджає сумнів на престолі віри!..
Колиж принаком він пізнав Манассу,
Вмотав Юдиту — не в любови сїти,
Лиш в лабирінт думок зневіри.
Тепер Юдита чує висшою себе,
Гордить людьми і сьвітом і собою.
Так щож робить, бери її, як є
А змінить ся, як буде вже твоєю.

ЙОХАЙ.

О, подив женщины — значить любов!
Кого вже висше ставить, — того й любить.
Не хочу в тіни другого стояти,
Хотай булаб-се й слави тїнь! Манассе
Мягкий сам і без волі чоловік,
А ви, коли такої гадки, —

діяти? Нові переговори von Volk zu Volk остануться мабуть без успіху. Воюючі сторони відкидають їх з гори. Виходить з того, що треба би мовний закон октроювати, а то на основі пропам'ятних писем, які вручили д-рови Керберови Чехи і лівці. Тількиж сей закон мусить бути такий, щоби не видавалось, будьто Чехів притиснено до стіни, і що управа зверне ся проти них. До Чехів треба віднести з повною благосклонністю, але в границях інтересів держави. Відтак буде обовязком правительства, увільнити парламент і его охотні до роботи клуби від меча Дамокля, с. е. від обструкції, а се може стати ся лише через октроюване нового реґуляміну. Вправді буде сям нарушена автономія парламенту, але держава стоїть вище, ніж парламент. По скликаню парламенту мусить правительство подбати о зложенє нової більшости. Так звана «Arbeitsmajorität» не має ніякої стійности, бо хотя деякі групи єї радї би абстрактно «робити», то в спеціальних случаях они розійдуть ся і кожда з них схоче дещо иньшого взяти на дневний порядок.

Німецька лівця поставила нині на першій плані заведене одної державної мови. На се можна відповісти: Держава потребує мови, але щоби різномовна держава, якою є Австрія, могла говорити лише одною мовою, се виключене. Кождий австрійський нарід мусить говорити своєю мовою, а то після конституції з 1867 р., в школах, урядах і прилюднім житю. В практиці говорять нині Славяни австрійські між собою по німецьки. Німецький язык є в уживаню в армії, в центральному парламенті, у всяких міністерствах, у всяких краєвих начальних урядах і в центральных урядах державних. Язык німецький займає проте de facto верховне становище в Австрії. Чиж заходить ще потреба узаконити се уживанє німецького языка в австрійській державі! Такої потреби нема. Такий імператив злишний. Гр. Рішард Белькреді сказав колись: Закон о державній мові німецькій в Австрії значив би одно, що напись над Дунаєм у Відні, що осьто Дунай має плисти на схід. Пощо писати, коли він і так плине на схід. В Австрії не розходить ся о німецький язык державний, а о точне означенє границь чи областей, в яких мають розвивати ся і жити мови поодиноких австрійських народів. Народи мусять чейже образуватись на своїх природних основах, бо в тім природнім образованю лежить зарід до їх розвою і сили. А Австрія потребує сильні народи, бо в тім лежить і єї сила. Австрійські народи борють ся нині о інтабуляцію своїх національних прав. А чи так тяжко найти ту лінію, що ділить інтереси держави від інтересів народів? Та лінія de facto існує в практиці. Єї не треба означувати окремих законом, тим менше ні, що такий закон викликав би векику бурю, а в парламенті не найшов би для себе біль-

шости. Теперішній кабінет написав би собі за суд смерти, наколи би схотів октроювати німецьку державну мову. До старих хлопотів і справедливого розмеження національних прав поодиноких народів — прийшов би новий хлопот. Октроювати языків закони для поодиноких народів можна, але лиш тоді, наколи такі закони будуть на скрізь справедливі. Несправедливий закон языківий був би руїною Австрії.

Дещо з Китаю.

Війна на далекім сході над жовтими водами заінтересувала на стілько людей, що не буде не на часі, коли згадаємо дещо про державний устрій китайського царства. Від 1644. р. с. е. від часу, коли китайський престол обняла теперішня династія манджурска, Чін, числить Китай 18 провінцій, а Чін-Кін становить 19, підчас коли за династії Мін числив Китай лише 15 провінцій. Тих 18 провінцій ділить ся на 288 повітів різної величини, а звідси і різного степеня. Повіти, а радше департаменти, ділять ся на 1431 округів. Кожда провінція, повіт і округ називають ся від імени свого головного міста, яке окружають мури. Найвисшу власть сьвітську і духовну держить в своїх руках володар, що зве ся по манджурски богдыханом, а Европійцями названий цісаром, Теієнт-се (син неба), або Гоан-ті (високий володар). В его руках спочиває все праводавство, але почин до сего дають міністри, і они відповідають за нові права. Права мають аж тоді обовязуючу силу, коли оголошені в урядовім дневнику, Кін-Пау (столична часопись) в Пекіні. Сей дневник є по части писаний докладністю; бо представляє ся як збір урядових оголошень, що в однім примірнику прибиває ся на брамі цісарської палати. Печатані є лише витяги, котрі в малім зоніті видає ся щоденно. Хто хоче мати докладний відпис всіх прав, може їх собі купити у приватних підприємців, що відписують нові права з палатної брами.

Один, одинокий цісар має право носити стрій жовтої краски. Він вибирає наслідника з поміж своїх синів, а коли їх не має, то з найблизших свояків мужеского пола. Єму прислугують надзвичайні почести, але також мусить піддавати ся нечувано острим церемоніям.

Найвисшими властями в Пекіні є «отеї інституції»: 1) Міністерство цісарского дому, чуншен-фу, яке доглядає цісарської родини (6.000 князів). 2) тайна рада, неї-ко, що оголошує цісарські розпорядженя. 3) воєнна рада, кін-кі-чу, до недавна складала ся з самих сьвітських людей. Під зарядом сих трех властей стоять такі міністерства: 1) міністерство, що має догляд над урядниками провінціальної адміністрації, лі-пу. 2) мін. скарбу, гу-пу. 3) обрядів та церемоній, також лі-пу. 4) війни, пін-пу. 5) справедливости, гін-пу і 6) публичних робіт, кун-пу. На чолі кождого міністерства стоїть двох президентів (шан-шу) і 4 віцепрезиденти (ші-лян), а кождий є в своїм виділі незалежний від другого. Президентами є по половині Манджури і Китаїці. Уряд внутрішних справ — відрубна інституція — неї-ву-фу, завідує цісарским двором. В 1861. р., установив цісар уряд заграничних справ, чунг-лі-ямен, зложений з президентів міністрів. Власть чунг-лі-ямена розтягає ся над морскою коморою, якою завідує «Англіке Гарта». Міністерство мореплавання, гаї-пу, засноване в 1885. р., знесено по війні з Японією. Інші власти, як заряд кольоній, палата цензорів, яка контролює адміністрацію, палата іспитова для урядників, апеляційний суд, історіографи двора, цісарська бібліотека, академія умітностей, та історіографи держави є меньшого значія.

З політичного поля.

З Відня наспіли невідрадні вісти про намір правительства в найблизшій часі піднести залізничні тарифи. Не підлягає сумнівови, що міністер залізниць Вітек, в порозуміню з міністром скарбу Бемом, мають намір підвишити залізничні тарифи на разі від угля, цукру, нафти, дерева, муки і спиритусу. Підвишенє тариф від угля і цукру має наступити вже з днем 15. серпня

с. р. Дальші підвишки мають наступити в недалекій будучности. Подороженє цукрової тарифи винесе при 10 тонах на просторони 400 кильом. о 56 сотиків більше; тарифа транспорту угля підвишено о 4 кор. на вагоні, або 4 сотики на метричнім сотнарі. Безпосереднім наслідком підвишеня тарифи буде подороженє сих артикулів. За приміром правительственных залізниць підуть і приватні. Тому то і ся нова податкова акція правительства стрічає всюда в державі велике невдоволенє.

Туреччина має завсїгди свої клопоти з балканськими державами. Посли сербський та грецький вручили оноді Порті свої ноти в справі пограничних мит. Греція жадає на підставі трактатів, щоби она могла користувати ся всякими полекшами, як найбільше упривілеєвані держави. Сербія жадає сейчасового розпочатя укладів зглядом провізоричної торговельної конвенції. Майже рівночасно вручив і румунський посол свою ноту в справі мит, а болгарскому агентови відповіла Порта, що диференціальні мита будуть відносити ся і до Болгарії, але для неї видасть ся особна тарифа. Надто і опіка Росії тяжить на Туреччині тяжким ярмом. З Царгороду доносять, що російський амбасадор Зіновев заявив міністрови, що петербургський кабінет безусловно домагає ся полагожденя своєї послідної ноти в справі Вірмен.

Нещасливі Боєри надіють ся може більше на замішаня в Китаю, як в дійсности можна числити на єї події. Президент Кріґер видав прокламацію, в якій каже: Росія виповіла Японії війну, а Англія є приневоленою, на підставі трактату, поспішити їй з помочю. Тому Англія мусить вицофати свої війська з Африки. До того всего Робертс не має вже жадних припасів живности, ані амуніції. Тому Кріґер просить Бурґерів, аби не тратили відваги, бо тепер все може обернути ся на їх користь. Очевидно, що нема ще ані японьско-російської війни, ані не знаний нікому такий зачіпно-відпорний трактат Англії з Японією. Одно видко, що Кріґер все таки надіє ся і не гадає піддатись. Сили Боєрів непокають англійські війська. І так телеграфують з Шесперсек, що полковник Дальґети окружив на горбах звиж 200 Боєрів, зажадав підмоги. Ген. Рунґле поспішними маршами злучив ся з Дальґетом, але не застав вже Боєрів — они вивинули ся з засідки.

З Китаю надходять найсуперечніші вісти так, що годі не то вже їм вірити, але навіть з'орієнтувати ся, аби бодай в приближеню означити розміри, в яких находить ся повстанє Боксерів. Телеграфують з Шанґаю, що віцекороль Нанкіну заевнів під днем 20. с. м., що посольством в Пекіні не грозить жадне небезпеченє, а тимчасом цісарева сама мала видати розказ, аби за всяку ціну позбутти ся всіх чужинців з Китаю. Японьські дневники уважають певним, що Ліґунчанґ одержав від королевої мією до усмирєня Боксерів та до пересправ з державами і надіють ся як найліпших успіхів з сеї прояви. А натомість князь Туан, один з повірників цісаревой станув особисто на чолі реґулярних війск китайского правительства против Европійців та бомбардує Тієнтсін. Ті суперечности виявляють ся не лише в приватних телеграмах, але і в урядових, бо всі вісти з поля битви коло Тієнтсіна та Пекіна походять з другої, третьої і десятої руки. Всяка комунікація з сими оселями перервана, а китайський нарід зревольтований, тож лише глухі слухи можуть дійти до нас про долю Европійців, потапаючих десь там у зворушенім, китайським морі.

Новинки.

— Календар. Ві второк: гр.-кат. Акилини; рим.-кат. Івана; в середу: гр.-кат. Єлїсея, рим.-кат. Володислава.

— Вступні іспити до I-ої класи і до класи приготовляючої в ц. к. коломийській гімназії розпочнуть ся дня 14-го липня с. р. Ученики, що хотять здавати іспит, мають явити ся в гімназійній канцелярії найпізніше днем перед іспитом (кождий з вітцем або опікуном) і принести з собою метрику, а котрі укінчили 4. зглядно 3. класу народної школи, також шкільне сьвідодтво. Такса вступна: до класи приготовляючої 2 корони, до I-ої класи гімназійної 6 корон і 20 сот.

— Кацани бавлять ся. О. А. Мончаловский і др. Лев Павенцький скликали віче в Торках, сокаль-

Тож йдіть, зкликайте всю рідню на руду,
Усіх шваґрів, тіток — беріть Акосту
За жениха.

СІЛЬВА.

Ти за горячо судиш!

ЙОХАЙ.

Коли він вам милійший в роді?
Беріть его!

СІЛЬВА.

Куди зайшов, мій сину,
Сеж мій противник!

ЙОХАЙ.

Ваш противник?

СІЛЬВА.

І ворогам я лиха не бажаю,
Нехай про мене й гараздують. Але
Не хочу їм до щастя помагати,
А вжеж цілком: приймати їх в родину...
Днів кілька тому появилась книжка
Акости, де софістикою він
Звалити хоче правди єї важні,
Що в справі віри я доказував.
З учителем воює ученик!
Ся книга ділить від жидів его,
Від віри ділить, ділить від мене!

(Далі буде).

ского округа. Співробітник «Галичанина», Мочаловський держав на вічу реферат «О политическомъ положеніи въ краю и державѣ, якъ также о политическомъ, національномъ и экономическомъ положеніи русскаго народа въ Австрій», який, як пише сам референт в дописі до «Галичанина», прийнято «съ воодушевленіемъ». Опісля слідував реферат д-ра А. Л. Павенцко, б. директора і ліквідатора сумної пам'яті крилошанського банку: «О краевих дѣлахъ и предложеніяхъ въ соймѣ: о введеніи крест'янскихъ майоратовъ». З рефератів замітно є, що домагано ся між иньшим основаня «крест'янского банка съ дешевымъ ипотечнымъ кредитомъ». На вічу мусить бути забава. Тож «крест'яне, гг. Григорій Кончукъ изъ Поздмира і Ник. Барановскій» при обговорюваню селянскихъ майоратів висказували свій жалъ, що «всѣ русскіи послы въ соймѣ не внесли протеста (!?) противъ новисшихъ предложеній, а г. Барановскій упомнувши о бездѣйствіи (!!!) посла изъ сокальского округа п. А. Вахнянина, внесъ слѣдующее предложеніе: Народное вѣче въ Торкахъ, уважаючи, що дѣятельность посла державной думы і сойма изъ сокальского повіта, п. А. Вахнянина, не отвѣдаетъ интересамъ выборцевъ и русскаго народа, взываетъ его, чтобы сложилъ свой посольскій мандатъ».

Кацани бавлять ся!

— **Шевченківське свято** в народній школі в Кичері на Буковині. «Буковина» пише: Ще нема в нас на Буковині всюди звичаю, обходити і в народних школахъ пам'ятку Шевченка або иньших нашихъ славнихъ людей. Тимчасом такі шкільні свята мають дуже добрий вплив і на дѣтей і на їх родичів, бо змагає ся любов до школи і в одних і других. П. Іля Ілюк у Кичері спробував 27. м. м. устроїти таке свято разом із шкільною дѣтворою на честь Шевченка і треба признати, що осягнув несподівані успіхи. Самі дѣти виконали концерт, зложений з рижнихъ точок: співу, гра на фортеп'яні (грала дочка учителя п-на Сидонія), деклямації, промови, живий образ при бенгальскимъ освѣтленю і навіть два рисовані образи-портрети, роботи учеників Івана Магаса і Осипа Прогаски. До того ще при промовах, як на честь цѣсаря, вистріли з моздирів. Як на народну школу, програма незвичайна. І була она виконана зовсім поправно у красно прибраній салі! Зібраних численно селян просто одушевила. Одна богата господиня з другого села сказала в голос: «Люди, абим знала, що дам за слугу і 50 левів, а мою малу таки пущу до школи». А один господар замітив: «Я казав вам, куме, що варта буде послухати». На то кум: «Бігме, щом не сподѣвав ся, аби малі могли так розвеселити старих». Концерт тривав півтора години; потім угощено дѣтей і знову йшла забава аж до ночі. Дѣти розійшли ся домів незвичайно раді. Притім зібрано 4 К. на шкільну бібліотеку і 3 К. 38 с. на «Народний Дім». Честь учителеви, що так любить і вчить молодіж!

— **Перший іспит зрілости** в рускій гімназії в Коломиї здали в днях 18, 19. і 20. червня с. р.: з відзначенем: Даниш Никифор, Джерж Данило, Гаврилюк Ілля, Лепкий Володимир і Місевич Василь; з добрим поступом: Чорний Матій, Дурделля Григорій, Галай Іван, Гаморак Віктор, Голодецький Павло, Гузар Роман, Перфецький Евгений, Петришак Йосиф, Рудевський Ярослав і Вонесул Володимир. Двом абітурієнтам дозволено поправити іспит з одного предмету по фєрїях.

— **Поліпшенє долі львівскихъ учителів.** На засіданю міської ради дня 21. червня ухвалено проєкт унормованя платні міських учителів. Секція предложила для народних шкіл 4 степені платні, а іменно 800, 900, 1000 і 1100 зр. і додаток на помешканє 180 зр. Управителі народних шкіл будуть побирати 1100 зр. яко платню, 180 зр. на помешканє, а за управу 200 зр. Слиби однак школа мала разом з паралельками 10 клас, то одержать ще особній додаток в сумі 100 зр. Учителям виділових шкіл признає секція 2 степені, а іменно: половина учителів має побирати річно 1100 зр., а друга половина 1200 зр., а крім сего також додаток на помешканє в сумі 180 зр. Управитель виділової школи має побирати 1200 зр. яко платню, 180 зр. на помешканє і 250 зр. за управу. Коли однак школа числить 12 клас то одержать особній додаток в сумі 50 зр. — Молодші учителі мають мати річно платні 500 зр., а 100 зр. на помешканє. По 5 літах одержує молодший учитель додаток 60 зр., а по дальших 5, ще 40 зр. Шкільний бюджет побільшив би ся через се підвишенє платні о 32.486 зр. річно. Над сим проєктом розвела ся довга дискусія, по котрій приступлено до голосованя та ухвалено всі внесєня секції.

— **З львівского бруку.** Вчєрашня недѣля не минула без піяньства, біятки, крадіжи та иньших подібнихъ подій, яких на тижни нема часу допускати ся. — Тєсля Веронук повернув вчєра п'яний до дому та так побив свою 28-літну жену Аполонію, що аж ратункова стация мусіла уділити єї лікарської помочи. — Поліція увязнила вчєра якогось Стефана Процака, родом з Любїня великого за се, що вже цілу добу поїв селянина

Дуфанця, щоби украсти у него 120 корон, що походили з продажи бика. — Володислав Пєпловскій пізнав вчєра на улиці свій сурдут, що єму недавно украдено, на зарібнику Шаху, якого звуть також Бєкерским, та зажадав помочи поліції. Пєпловскій не ошибнув, бо у Бєкерского в дома найдено не лише єго одїж, але ще богато иньшої. — На дїм своєї 42-літної любки, Марїяни Гринєкїнової, за личаківскою рогачкою, нанав 21-літний погорджений нею «адоратор» робітник Фєлікє Обома та домагав ся, щоби она єго назад приняла. Однак Гринєкова показала надзвичайну відвагу, бо хопила за кіл та гримнула чотири рази в голову непрошеного гостя. Обома віддячив ся також не-аби-як, бо хотів єї проколоти ножом, але натрафив на тверде жіноче ребро і лише легко єї зранив. Обоїми заопікувала ся вперед ратункова стация, а опісля поліція.

— **Китай чи Хіни?** Тепер, коли хіньскі чи китайскі неспокої заінтересували цілий свѣт, було би на часі рїшити, як ми маємо називати в нашій мові сихъ антагоністівъ европейскої культури: Хінцями чи Китайцями. Одні кажуть, що назва «Хіни» походить від хінової кори та переложєна европейцями до сєго народу зовсімъ самовільно; їх треба називати Китайцями, бо так називає себе сам нарід і від сєго походить наша «китайка» сироваджувана в давнину з далекого Сходу. Другі ж твердять, що «китайка» так само походить від Китаю, як «паньча» від Японії, та вказують на те, що цілий цивілізований свѣт крім однихъ Россїянъ уживає назви Хіни, Хінці. Як Китайці чи Хінці самі себе називають, не беремо ся рїшати, а підносимо лише справу, як актуальну під сю хвилю.

— **Убіство в Хойницях.** Німецькі часописи доносять, що сировадженє до Хойниць вїсько опустити на днях місто, а порядку і спокою буде стеречи відділ жандармів зложений з 38 людей. Недавно прибув до Хойниць радникъ Мавбах з міністерства справедливости і ціле слїдство веде ся тепер під єго проводом. Що день відбувають ся строгі ревїзїи. Ходить іменно о вислїдженє жидів, що дня 11. марца, с. в. в день злочину приїхали були до Хойниць, та о віднайденє трехъ паробків, що в другє свято жидівскої Пасхи шукали за працею за посередництвомъ факторки Россовой. Один з нихъ оповїдав дєщє Россовой про злочин. Хойницькі жиди випрошують дешево своє майно та виносять ся потайки з міста.

— **Вечером...**

Сумеркъ вечерній, наче ангел суму
В дружнихъ обїямахъ свѣт цїлий сплїтає,
До лона горне й серед ночи шуму
В корону звїзд чоло землі вінчає.

І я сповитий у тяжку задуму...

Забута розкіш духа обїямає
І дух з далека від сльоз, горя — суму
Соколом бистрим у простір злітає...

І в безкрай рве ся... щоб на вольній волі
Хоть відіхнути, — позабуть про долі,
Спочать по земскихъ трудахъ — зноу,
Не бачить сльоз, не чути муки,
Й в безсиллю прєстягнувши руки,
Витати ангела спокою! —

Стефан Чарнецький.

— **Зїзд славянскихъ дневникарїв.** Як звїсно, в Рагузі мав відбути ся зїзд славянскихъ дневникарїв. Одна з хорватскихъ часописей подала дєрїйше вїсть, що австрійське правительство, подїбно як угорське, заборонило сєй зїзд устроїти. Тепер «Obzor» доносить, що засягнув певнихъ інформацій та дізнав ся, що ся вїсть була неправдива.

— **Палєне трупів.** Міска рада Петербурга рїшила завести поступєнне палєне трупів. В тїй цілі має місто побудувати окрему крематорію, де поки-що з примусу будуть передавані до спалєня трупи небіжчиків, що не полишили родичів, котра завяла би ся похоронами. Про иньшихъ будуть запитувати ся рідні. Натомість всїхъ тих, що умруть в шпитали, обовязкого будуть палити в крематорїї.

— **Оголошенє Боксерів,** яке появило ся недавно на мурахъ Пєкіну, як зазив до загальної вєрохобнї, подає дословно «Evenings News» Оголошенє звучить: Боги помагають Боксерам, — патріотичному, одностудному союзю, — дїятого, що чужі чортї нарушують державу середини. — Они принєволюють нарід, щоби приняв їх релїгію, — спївною обертають ся до неба, — боги не поважають, а о предкахъ забувають. — Мушци нарушують людскі обовязки, — жєнщини ломають супружєство. — Чужі чортї не є людскими силами, — сли сєму не вїрите, — придивіть ся їмъ добре, — очи всїхъ чужихъ дїяволів є синяві. — Дощ не паде, — земля висохла. — Сє дїє ся задля того, що церкви замкнули небо; — боги гнївають ся, — гєнїи злоблять ся: — І єї ті прибувають з гір, щоби ширити свої науки. — Не є пусті слова. — Вправи Боксерів марно не пропадуть, — заклиняйте, чаруйте, — палїть жовтий, писаний папір, — запалїть тїлючї патки, — щоби запросити богів і гєнїв зі всїхъ підземнихъ місць. — Боги прибудуть з під землі, — гєнїи прибудуть з гір, — они поможуть Боксе-

рам в вправахъ людского тіла. — Коли всї вїскові закони і тактику — усуне ся, не буде тяжко — вигнати всїхъ чужихъ чортів. — Вилонлюйте зелїзничї шини, — ломіть телеграфичні стовпи, — сєйчас розпукне ся паровїз. — Велика Франція — стане ся зимною в серці і покїрно, — Англичани і Россїяни певно будуть любити, — всї чужі чортї мусять згинути. — Щоби гарна держава великої династїї Чинї все процвітала!

— **Дрїбні вїсти.** В Янові на Горішнім Шлєску жєна ямаря Гроля породила близнята, зроснені зі собою грудьми. Руки дїтей є вільні, так що ними обоє обїямають ся. — Коло Красного упав в суботу бальон перемиского відділу бальонного. В лодцї сидів поручникъ Енгель. Бальон підвіє ся був до висоти 3859 метрів. — Трамваєвий страйк в Будапєштї, що недавно вибухнув, ще не покінчив ся. Позавчєра устроїли трамваєві кондуктори збори, на які прибув також гєнеральний директор трамваїв Єлїнек, признав справедливі жаданя кондукторів, але осудивъ средство, якимъ хотять они дїйти до цїли. Учасники зборів рїшили витривати в страйку та вчєра обкинули камінями вагони, якими повозили трамваєві контролєри. Поліція привернула спокій. — Жєнщина, що застрїлила ся недавно на цминтари в Коломиї, походить з Черновець і є сєстрою тамошного гімназїального профєсора п. М. — В Мигучєні на Буковині переїхав поспїшний поїзд 9-літню донєчку будника Івана Проски. Дитина пасла корову і спокійнїєнько поклала ся на шини спати. Виспала ся добре. — В Америкї продано доси за 4 мїлїони доларівъ фальшивихъ льосів на бельгїрську лєтєрию, яка не ієтнує. Озманці оголошували день тягнєня льосів, листи тягнєня, але так зручно всєо придумували, що ніхто не вигравав, а они могли свій інтерес дальше вести. — Київскій митрополит Іоаннїкий помер минулого тижня.

Телеграми.

Відєнь, 25. червня. Цѣсаръ приняв вчєра по полудни сєрбского ексєкєрєля Міляна; перед тимъ відвідав Мілян міністра заграничнихъ справ гр. Голуховского.

Відєнь, 25. червня. Центральний союз австрійскихъ промисловцїв і союзъ властителїв фабрикъ бавовни внесли протєстъ до міністерствъ торговлі і зелїзниць, противъ наміреному підвишеню углевихъ тарифів.

Монахогород, 25. червня. Скликанє вїче на гору Жїжки відбуло ся при участі 50.000 Чєхїв. Пїсля промов староческихъ, молодоческихъ, аграрно-радикальнихъ і народно-соціальныхъ бесїдниківъ ухвалєно рєволюцію противъ проєкту язикового закона. Вїче відбуло ся зовсімъ спокійно.

Рим, 25. червня. Король затвердивъ предложєну Саракомъ листу міністрівъ: Саракє обняв президію і теку внутрїшнихъ справ, Вінкєвті-Вєноста, теку заграничну, Джїантурєо справедливості, Рубїні скарб, Шїмірі фїнанс, Бранко публичні роботи, Галльо просвїту, гєн. ді Сан Мартїно вїйну, Морїн морєплавство, Каркано рїльництво, Пасколято почту і телеграф.

Шангаї, 25. червня. Князь Туан обняє особисто команду надъ вїсками в північнихъ провінціяхъ, заповїдаючи, що прогонить з Тїєнтєїну всїхъ чужєсторонцїв. Посольства в Пєкіні ще держать ся. Китайці хотять, здає ся, заморити їх голодом. Корєспондєнтъ бюра Райтера довідє ся з урядового жєрєла, що цѣсарєва видала розказ, аби за всяку цїну позбути ся всїхъ чужинцїв.

Бєрлін, 25. червня. Ситуація в Тїєнтєїні дуже критична. Китайці бомбардують безнастанно пушками найновїшої системи. Шкоди величєзні. Найбільше загрожені Россїяни, відтїті на двірци зелїзницї.

Шангаї, 25. червня. На Тїєнтєїн нанав в чєтвер князь Туан на чолї рєгулярнихъ вїскъ з 45 скорострїльними пушками.

Гонконг, 26. червня. Лїгучанг одержав розказ від цѣсарєвої, щоби удав ся до Пєкіну в цїлі усмирєня Боксерів та навязаня перєговорівъ з европейскими державами.

Кандидат IV. року учительскої Семинарії

пошукує на часъ вакацій лекції на провінцію. Близші зголошеня під адресою І. Масєвскій—Львів, ул. Копєрника 16 (партер). (5—5)

Помимо що вовна і розгар подорожли о 30% — продає поки старчить, ковдри і матраци по давнихъ низькихъ цїнахъ лише спеціалєва робітня і магазин постєли
ЙОСИФ ШУСТЕР
26—30
Львів, Копєрника ч. 5. Цїнники даром.

Розклад поїздів залізничних обов'язуючий від 1-го мая 1900.

(Приїзд і відїзд поданий після часу середно-європейского).

Поїзд		до Львова		Поїзд		зі Львова	
посп.	особ.			посп.	особ.		
приходить о годині				відходить о годині			
6:10	з Кракова, Берлина, Варшави, Відня	1:53	до Лавочного (Мункача, Пешту) Борислава				
6:20	з Чернівців (Іцкан, Галацу), Станиславова	2:08	до Підволочиск (Київа) Бродів дв. головний				
6:46	з Брухович, шод. від 13. мая до 16. вер. вк.	6:43	до Станиславова, П.двисокого, Потутор				
7:45	з Янова	8:30	до Кракова (Відня, Варшави), Стружа				
7:40	з Тернополя, Бродів на дв. Підзамче	2:55	до Скольного, до Лавочного (1. лпн. до 15. вер.)				
8:00	на дв. головний	9:00	до Янова				
8:05	з Лавочного (Пешту) Калуща, Стрия	9:15	до Підволочиск, Бродів, Гусятин дв. Підз.				
8:15	з Сокала, Рави рускої	9:42	до Чернівців, Станиславова				
1:35	з Кракова, Відня, Варшави, Пешту ч. Пер.	2:55	до Сокала, Белзця, Рави рускої і Любачова				
8:50	з Ядослава і Любачова	10:20	до Янова від 1. мая до 15. вересня в неділі і свята				
11:45	зі Станиславова (Кересмезе, Потутор)	1:25	до Брухович від 13. мая до 15. вересня в неділі і свята				
11:55	з Янова	2:15	до Стрия, Скольного від 1. мая до 30. вер.				
12:55	зі Скольного, Стрия, а з Лавочного від 1. черв. до 15. вер.	3:15	до Янова шоденно від 13. мая до 16. вер.				
1:15	а Бругович (13. мая до 16. вер. в нед. і св.)	3:26	до Брухович шод. від 1. мая до 16. вер.				
2:20	з Підволочиск (Київа) Бродів на дв. Підз.	3:30	до Ряшева, Хирова, Любачова				
2:35	на дв. голов.	Ніч					
1:45	з Кракова	6:10	до Станиславова				
5:55	з Чернівців, Іцкан	6:13	до Янова від 1. мая до 15. вер. т. в дні 6. а від 16. вер. до 30. марта 1901 шоденно				
6:00	з Сокала, Белзця і Любачова	12:40	до Кракова (Відня, Берлина, Варшави)				
			до Лавочного (Мункача, Пешту) Калуща				
			до Тернополя дворець головний				
			дворець Підзамче				
			до Сокала і Рави рускої				
			до Брухович (13. мая до 16. в р. в нед. і св.)				
			до Янова від 1. мая до 15. вересня				
		2:51	до Чернівців і Іцкан				
			до Кракова, Відня, Варшави				
			до Підволочиск, Бродів дв. голов. і дв. Підз.				
			до Кракова, Відня, Берлина, Самбора				
			до Брухович від 13. мая до 17. вер. шод.				

ЗАМІТКА: Пору нічна числить ся від 6 години вечером до 5 години 59 минут рано.

Час середно-європейский різнить ся від часу львівського о 36 минут, а іменно 12 год. часу середно-європейского = 12 год. 36 мін. часу львівського. — Бюро інформаційне п. к. залізниць держ. (Львів, ул. Красніх ч. 5) уділяє пояснень в справах залізничних, продає білети всякого рода і розклади їзди.

Ц. к. упр. гал. акц.

Банк Гіпотечний

Відділ депозитовий

приймає вклади і виплачує завдатки на рахунок біжучий, приймає до переходу папери вартісні і дає на них завдатки.

Крім того впроваджено подібно як в інституціях заграничних т. зв.

Депозити сховкові (Safe Deposits)

За оплатою 25 до 35 кр. а в річно, депозитар дістає в сталевій касі панцирній сховок до виключного ужитку і під власним ключем, де безпечно і дискретно переховувати може своє майно або важні документи.

Під тим виглядом поробив Банк гіпотечний як найдодатливіш зарадження.

Приписи дотично того рода депозитів одержати можна безплатно у відділі депозитовий.

ПЛАШІВСКА парова фабрика дахівок і цегол

Стоваришене зареєстр. з ограниченою порукою,
Бюро в Кракові, ул. св. Гертруди ч. 8
поручає:

дахівки подвійні вальцьовані — системи вінербергської — барви червоної або чорної;
рурки дренові різної величини.

Доставу дахівок обіймає для вигоди П. Т. разом з критем.

Цінники і прібки висилає даром.

Упрашає о численні замовленя

19—20 **Заряд.**

— РІК ЗАСНОВАНЯ 1892. —

Товариство взаїмних обезпечень „ДНІСТЕРЪ”

перше і одинокое руске Товариство асекураційне, припоручене Всч. Духовенству і всім вірним Впреосв. Митроп. і Преосв. Еп. Ординариятм всіх трех епархій, обезпечає будинки, уряджене домашне, скот, господарскі знаряди, збіже в зерні і соломі, сіно в стогах і будинках против шкід огневих.

Стан фондів гваранційних з днем 31-го грудня 1899 вносить:

Фонд резервовий	245.814	кор.	52	сот.
Резерва премій	148.480	”	—	”
” спеціальна	1.684	”	80	”
Фонд основний	72.000	”	—	”
” емеритальний	18.166	”	60	”
			486.145	кор. 92 сот.

Тарифи «Дністра» дуже умірковані, услівя обезпечень користні, а шкоди ліквідують ся безпроволочно. До кінця 1899 року вносили виплачені шкоди 1,669.565 кор. 38 сот. Поліси «Дністра» приймає Банк красвий і Каси ощадности у Львові, Коломиї, Самборі, Долині, Снятині, Городенці, Тербовлі і Заліщиках при позичках гіпотечних.

На жите можна обезпечитись через «Дністеръ» в Товаристві взаїмних обезпечень в Кракові, котре дає найкористнійші услівя, представляє своїми фондами найбільшу гваранцію і видає поліси і квіти в рускім язичі.

Зголошеня о уділене агенцій в окрестностях, де нема близько агентів «Дністра», приймає ся.

«Дністеръ» виплатив агентам по конець 1899 р. провізії 216.714 корон.

Львів, ринок ч 10. (дім «Просьвіти»)

Товариство взаїмного кредиту „ДНІСТЕРЪ”

стоваришене з обмеженою порукою, Львів, ринок ч. 10
— (дім „Просьвіти“). —

уділяє позички за оплатою 5 1/2 % і 1% додатку на кошта адміністраційні, властителям ґрунтів і господарств до 500 корон за порукою двох відповідних ручителів або за інтабуляцією, над 500 корон тільки за інтабуляцією на першій місци, до сплати в ратах на 3 до 10 літ. Св'ященники, не посідаючі реальностей, мусять крім поруки двох ручителів предложити еще полісу житеву; обезпечитись можна через «Дністеръ» в Товаристві взаїмних обезпечень в Кракові після всяких можлих комбінацій.

Згадаве Товариство приймає вкладки до опроцентованя від членів і третих осіб по 4%.

— Удїл членський вносить 50 кор., списове 2 кор. —

Членом бути і позичку дістати може тільки член обезпечений в «Дністеръ».

Інформації уділяє Дирекція листовно або агенти Товариства взаїмних обезпечень «Дністеръ».

КОНЦЕСІОНОВАНА ЧЕРЕЗ Ц. К. НАМІСНИЦТВО

Агенция газет і оголошень

Антонія І. Голендера

у ЛЬВОВІ, при улици СІКСТУСКІЙ ч. 2.

приймає пренумерату місячну і квартальну на всі часописи, які виходять в краю і за границею в язичі рускім, польскім, німецкім, французскім і т. д. по оригінальних ц нах.

ПРОДАЖ ПООДИНОКИХ ЧИСЕЛ.

Приймає оголошеня (інсерати) до всіх часописей обчисляючи їх як найдешевше.

Бюро отворене від 7. години рано до 9. вечером.